

סיכום ישיבת המועצה הציבורית להנצחת החייל

מיום ז' בתמוז התשע"ח 20.6.2018

השתתפו – חברי המועצה

פרופ' שלמה מור יוסף – יו"ר המועצה

תמי שלח – יו"ר ארגון האלמנות ויתומי צה"ל

ד"ר מתי אבני

שרה אביב בוכמן

יוסי ברנע

חווה ארביב ברעם

שרית גומז

נאוה זיו אור

ד"ר רמזי חלבי

אלי טהר

עמי יפרח

ליפשיץ אהוד

אורלי נתיב

נחמה ענוים

פנינה צ'צ'יק מנקר

אפרים רהב

יוסי שני

ציון שריקי

לא השתתפו – התנצלו – חברי המועצה

אלי בן שם – יו"ר יל"ב

חיים איטקיס

מרקו ברקוביץ

אילן מורנו

שאול צ'טיאט

רחלי ציפר

פרידה שניידרמן

אמנון שרייברמן

משתתפים נוספים

אריה מועלם – סמנכ"ל וראש אגף משפחות הנצחה ומורשת.

איתי אופיר, עו"ד – יועמ"ש למעלהב"ט

רחל לניאדו - מנכ"לית ארגון יד לבנים.

יאיר בן שלום – מנהל היכל הזיכרון.

עופרה אנצ'יו – ר' היחידה לשירותים סוציאליים באגף משפחות, הנצחה ומורשת.

סיגל רקנטי, עו"ד – מנמ"ח משפטי בכיר למשפחות והנצחה.

סדר היום

- פתיחה.
- העברת קברו של החלל מבית העלמין אחד לבית העלמין אחר – עדכון.
- שמות החללים בקיר השמות, בהיכל הזיכרון.
- הנצחת נכים שנפטרו, בסניפי יל"ב וברשויות המקומיות.
- שונות.

שמות החללים בקיר השמות, בהיכל הזיכרון

פנה יו"ר יד לבנים מקומי, במכתב לשר הביטחון, בו הוא מבקש למחוק מהיכל הזיכרון, ומכל האזכורים של חללי מערכות ישראל, 28 שמות שלדעתו לא ראוי שיהיו על לוח הזיכרון בהיכל הזיכרון. שמות שמופיעים באזכורים השונים מזה עשרים, שלושים וארבעים שנה.

יו"ר יל"ב המקומי ציין כי במידה ולא יוסרו השמות, יבקש הוא להסיר את שם בנו.

שר הביטחון ביקש את עמדת המועצה לנושא זה.

החלטה

החברים החליטו פה אחד שלא להסיר את שמות 28 החללים שמופיעים בקיר השמות בהיכל הזיכרון.

העברת קברו של חלל מבית עלמין צבאי אחד לבית עלמין אחר - עדכון

החלל נפצע במלחמת יום הכיפורים ומת מפצעיו. הותיר אחריו אלמנה ושני ילדים צעירים. על ערש דווי ביקש מאשתו להיקבר במקום מסוים, מקום מגוריו דאז. עם מותו ביקשו הוריו להביאו לקבורה בבית העלמין הסמוך לביתם, והאלמנה כיבדה את רצונם. בחלוף השנים, ולאחר פטירת הורי החלל, פנתה האלמנה יחד עם ילדיה וביקשה את העברת קברו למקום שבו ביקש להיקבר, בבחינת מילוי צוואתו.

לאחר עדכון זה יבצע ר' היחידה להנצחת החייל את העתקת הקבר על פי הכללים, על פי החוק, על פי חוק הבריאות, ולפי כל כללי העברת קבר.

הנצחת נכים שנפטרו, בסניפי יד לבנים וברשויות המקומיות.

ההחלטה שהתקבלה במועצה שקובעת שנכים שנפטרו יונצחו בהיכל הזיכרון בחדר נפרד מחללי מערכות ישראל, עומדת במבחן המציאות ונבחנת מידי יום. כל מי שנכנס להיכל מברך על כך שיש את הפרדה הזו. נשאלת השאלה מה לגבי הנצחת הנכים בסניפי יד לבנים וברשויות המקומיות.

החלטה

לא התקבלה החלטה. הודגשה עמדת המועצה כפי שהיא באה לידי ביטוי בהיכל הזיכרון, הנצחה שווה ואחידה במרחב נפרד, תחת הכותרת "חללים שנפטרו עקב נכותם". אם ירצה יד לבנים, יאמץ את ההחלטה.

המועצה אינה דנה במשמעויות כספיות. החלטות המועצה הן ערכיות.

שונות

- בתקופת יום הזיכרון התקיימו ביקורים משמעותיים בהיכל הזיכרון: פורום המטה הכללי בראשות הרמטכ"ל, מפכ"ל המשטרה ומטהו ראשי המוסד לדורותיהם ועוד.
 - המבנה הייחודי של ההיכל נבחר לייצג את מדינת ישראל בתחרות אדריכלים בינלאומית. 64 מבנים מכל רחבי העולם מתמודדים. ההיכל נכלל ב-20 המבנים שעלו לשלב האחרון. באוקטובר 2018 תתקיים התחרות. כבוד גדול עבורנו.
 - החלטת הרמטכ"ל: כל חייל במסגרת שירותו הצבאי יבקר בהיכל הזיכרון.
 - ב-9/7/2018 עתיד להתקיים ביקור של שר החינוך בהיכל הזיכרון, במטרה ליצור תכנית שבה כל אחד מתלמידי ישראל, מכתות טי-י"ב, יבקר בהיכל.
 - החל מתאריך 1/7/2018 יקראו בהיכל הזיכרון, שמות החללים שנפלו באותו היום, על פי התאריך העברי, בתום טקס האזכרה שנערך בהיכל בשעה 11:00 מידי יום. לגבי חללים שאינם יהודים - יקרא שמם על פי תאריך נפילתם הלועזי.
 - אגף משפחות, הנצחה ומורשת קיבל את האחריות על יחידת המוזיאונים וגם קיבל משימה להקמת מוזיאון צה"ל.
 - בתאריך 4/7/2018 יתקיים טקס לציון 70 שנה לפריצה לכלא עכו במעמד רה"מ, נציגות הכנסת ונציגות משהב"ט.
 - במסגרת אירועי שנת ה-70 הוסב אוטובוס משאית, שהשתתף בפריצת דרך לשיירות להר הצופים, למוזיאון נייד המתאר את הפריצה לירושלים. האוטובוס יעבור בבסיסי צה"ל השונים ואחר כך בבתי הספר.
 - ב-28/6/2018 יתקיים טקס זיכרון לחללי מלחמת לבנון השנייה בהיכל הזיכרון.
 - ב-3/7/2018 יתקיים טקס זיכרון לחללי מבצע "צוק איתן" בהיכל הזיכרון.
 - טקס אלטרנטיבי יהודי-פלסטיני, התקיים בערב יום הזיכרון.
- קודם קיומו, סבר שר הביטחון שהדבר מהווה פגיעה באחדות יום הזיכרון ומנע את כניסת הפלסטינים לישראל, בנוסף ביקש השר את עמדת המועצה הציבורית, ולכן ועדת הקבע נדרשה לנושא, יום לפני ערב יום הזיכרון.
- ועדת הקבע נדרשה לעניין וקיבלה החלטה ברוב קולות שעיקרה: אין התנגדות לקיום הטקס במועד אחר, אולם לא ראוי לקיים את הטקס דווקא בערב יום הזיכרון. חבר אחד נמנע מן הנימוק שמדובר לדידו בהחלטה פוליטית.

פרופ' שלמה מור יוסף
יו"ר המועצה הציבורית
להנצחת החייל